

I. EKSPORTO RAIDA

► Trečiame ketvirtyje bendro prekių eksporto vertės metinis augimas lėtėjo, tačiau vis dar buvo dviženklis ir sudarė 14,7%. Labiausiai augo lietuviškų energetinių produktų eksporto vertė – 22,7%, reeksporto vertė augo 20,2%, o lietuviškos kilmės prekių (be energetinių produktų) eksporto vertė didėjo 8,6%. Per tris šių metų ketvirčius bendro prekių eksporto vertė per metus išaugo 16,7%, energetinių produktų – 33,7%, o lietuviškos kilmės prekių (be energetinių produktų) – 10,5%.

► Energetinių produktų eksporto vertė auga ketvirtą ketvirtį iš eilės, o 2017 m. III ketv., metinis augimas sudarė 22,7% Eksportuotų energetinių produktų vertė 2017 m. III ketv., sudarė beveik 789 mln. eurų arba kiek daugiau kaip penktadalį viso lietuviškos kilmės prekių eksporto. Lietuviškų naftos produktų, skirtų užsienio rinkoms, kainų spartus augimas 2016 m. pabaigoje bei 2017 m. pradžioje buvo pagrindinis veiksnys lėmęs naftos produktų eksporto vertės augimą, tačiau šių metų antrame ir trečiame ketvirčiuose naftos produktų kainų augimas yra stipriai sulėtėjęs, o eksporto vertės augimui didžiausią įtaką daro išaugę eksporto kiekiai. Po antrąjį ketvirtį vykdytų „ORLEN Lietuva“ gamyklos remonto darbų, padidėjus gamyklos pajėgumams, padidėjo pardavimo apimtys vietinėse, ir jūros transportu pasiekiamose rinkose. Bendros „ORLEN Lietuva“ pardavimo apimtys, lyginant su praėjusių metų tuo pačiu ketvirčiu, išaugo 8 proc.

► Prekių reeksporto vertė augo trečią ketvirtį iš eilės, o 2017 m. III ketv., metinis augimas sudarė 20,2%. Per tris šių metų ketvirčius reeksporto vertė išaugo 19,8% ir sudarė 7,86 mlrd. eurų. Pagrindinis veiksnys lemiantis tokį spartų reeksporto augimą šiais metais yra atsigaunanti Rusijos rinka, kurios importas, Rusijos muitinės duomenimis, per tris šių metų ketvirčius išaugo net 25%. Lietuvos reeksporto vertė į šią šalį trečiame ketvirtyje, palygintu su tuo pačiu laikotarpiu prieš metus, augo 32,1%, o per tris šių metų ketvirčius net 30,2% arba beveik 600 mln. eurų. Daugiausia į šią šalį reeksportuojame mašinų ir mechaninių įrenginių bei elektros mašinų ir įrangos. Rusijos ekonomikai EBPO šiais metais prognozuoja 1,4% augimą, kuris 2018 m. turėtų paspartėti iki 1,6%, visgi augimas nėra tvarus, kadangi struktūrinės reformos nevykdomos, o ekonomika ir toliau išlieka stipriai priklausoma nuo naftos sektoriaus. Spartesnis augimas prognozuojamas ir likusiam NVS regionui, todėl reeksporto perspektyvos sekantiems metams yra palankios. Per devynis šių metų mėnesius be Rusijos, labiausiai reeksportas išaugo į Latviją, Baltarusiją ir Kazachstaną.

► Lietuviškos kilmės prekių (neįskaitant energetinių produktų) eksporto vertės metinis augimas trečiame ketvirtyje sulėtėjo iki 8,6%, tačiau metinis trijų ketvirčių augimas vis dar išliko dviženklis ir sudarė 10,5%. Pagrindinis veiksnys, lėmęs lėtesnį nei ankstesniuose ketvirčiuose eksporto vertės augimą, buvo lietuviški žemės ūkio produktai, kurių eksporto vertė trečiame ketvirtyje per metus sumažėjo daugiau kaip penktadaliu. Labiausiai mažėjo daržovių ir javų eksporto vertė, atitinkamai beveik 51% ir 15%. Daržovių ir javų eksporto vertės pokyčiams didžiausią įtaką darė daug mažesni nei prieš metus eksporto kiekiai – 2017 m. III ketv. daržovių eksporto kiekiai buvo net 62% mažesni nei prieš metus, o javų beveik ketvirtadaliu. O prie eksporto vertės augimo, trečiame šių metų ketvirtyje, labiausiai prisidėjo inžinerinė pramonė, maisto, baldų ir tabako pramonė. Tos pačios pramonės šakos labiausiai prisidėjo prie augimo ir lyginant tris šių metų ketvirčius su atitinkamu praeitų metų laikotarpiu. Analizuojant pagal regionus, trečiame šių metų ketvirtyje lietuviškos kilmės prekių eksporto vertė per metus labiausiai augo į ES šalis – 11,8% arba 242,3 mln. eurų bei NVS šalis – 16,5% arba 24 mln. eurų, tuo tarpu į likusias šalis mažėjo 3,9% arba 24,1 mln. eurų. ES šalims teko trys ketvirtadaliai visos lietuviškos kilmės prekių eksporto vertės. Panašios tendencijos fiksuotos ir lyginant tris šių metų ketvirčius – labiausiai eksporto vertė per metus augo į ES šalis – 12,1% arba 721 mln. eurų, NVS – 20,9% arba 80,6 mln. eurų bei likusias šalis – 2,5% arba 43 mln. eurų.

► Lietuviškos kilmės (be energetinių produktų) eksporto vertė į tikslines rinkas trečiame šių metų ketvirtyje per metus padidėjo 10,1%, kai bendra lietuviškos kilmės prekių (be energetinių produktų) eksporto vertė augo 8,6%. Tokiu būdu, eksporto augimas tikslinėse rinkose viršijo bendrą lietuviškos kilmės prekių eksporto augimą (be energetinių produktų) jau ketvirtą ketvirtį iš eilės.

II. EKSPORTAS Į TIKSLINES RINKAS**

► Lietuviškos kilmės prekių (be energetinių produktų) eksporto vertė į tikslines rinkas 2017 m. III ketv., per metus išaugo 10,1%, kai bendra lietuviškos kilmės prekių (be energetinių produktų) eksporto vertė didėjo 8,6%. Didžiausias metinis augimas 2017 m. III ketv. fiksuotas į Švedijos rinką – 20,9%, (daugiausia dėl elektros mašinų ir baldų) iki 272,9 mln. eurų, Vokietiją – 11,2% iki 370 mln. eurų (pieno produktų ir elektros mašinų), Pietų Afriką – 5,5 karto iki 20,9 mln. eurų (daugiausia dėl javų) bei Kiniją – 58,7% iki 30,4 mln. eurų (daugiausia dėl medienos ir baldų). Nagrinėjamu laikotarpiu lietuviškos kilmės (be energetinių produktų) eksporto vertė didėjo į 11 tikslinių rinkų, o mažėjo į tris. Didžiausias metinis smukimas šį kartą fiksuotas į Japonijos rinką – 38,2% iki 23,5 mln. eurų bei Turkiją – 14,8% iki 33,2 mln. eurų. Eksporto vertė į Japonijos rinką mažėjo dėl tabako eksporto, o į Turkijos rinką daugiausia dėl trąšų eksporto.

► 2017 m. III ketv. į tikslines rinkas labiausiai per metus išaugo elektros mašinų ir įrenginių – 69%, iki 95,5 mln. eurų, baldų – 9,5% iki 292,8 mln. eurų, bei javų – 2,7 karto iki 32,9 mln. eurų eksporto vertė, o labiausiai sumažėjo tabako – 18,6% iki 43,7 mln. eurų, neorganinių chemikalų – 61,8% iki 4,4 mln. eurų bei albuminių medžiagų, fermentų – 19,9% iki 24,8 mln. eurų eksporto vertė.

III. EKSPORTAS PAGAL PRAMONĖS IR ŽEMĖS ŪKIO SEKTORIUS

► Vertinant pagal pramonės sektorius, lietuviškos kilmės prekių (be energetinių produktų) metinį eksporto augimą 2017 m. III ketv. labiausiai įtakojo pramoninės inžinerijos* eksporto vertės didėjimas. Jau antrą ketvirtį iš eilės auga visų pramoninės inžinerijos subsektorių eksporto vertė. Didžiausias šios pramonės šakos eksporto metinis augimas trečiame ketvirtyje fiksuotas į ES šalis (ypatingai Švediją, Vokietiją, Lenkiją ir Suomiją) bei Rusiją. Toliau sparčiai augo maisto produktų, baldų ir tabako eksportas. Maisto pramonės eksporto vertė vėlgi didėjo dėl spartaus pieno produktų eksporto augimo, kurį sąlygojo vis dar augusios kai kurių pieno produktų kainos, tačiau eksporto kiekiai trečiame ketvirtyje jau buvo mažesni nei prieš metus. Prie maisto pramonės eksporto vertės augimo taip pat prisidėjo sparčiai augęs žuvų bei mėsos eksportas. Praktiškai visas maisto pramonės eksporto augimas teko ES rinkai, į kurią eksportuota daugiau kaip 85% maisto produktų. Panašiu, kaip ir ankstesniuose ketvirčiuose, metiniu augimo tempu

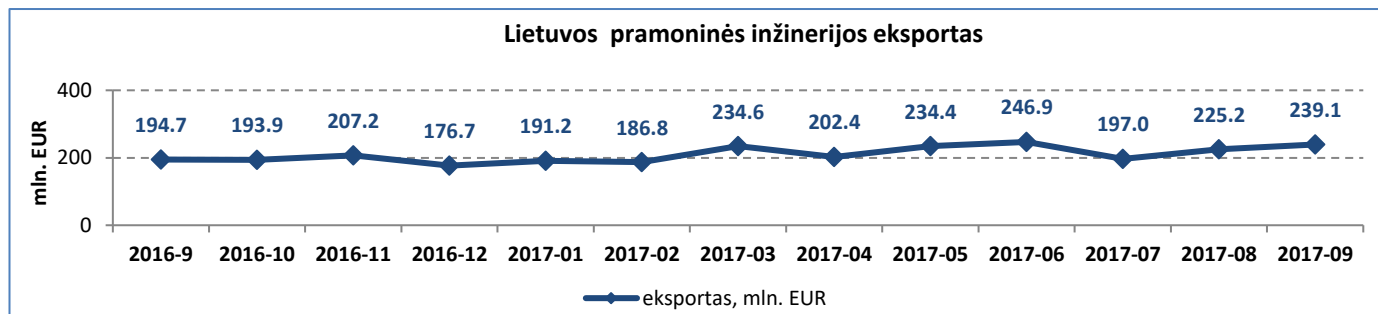
*- pramoninė inžinerija apima 22, 25, 26, 27, 28, 29 ir 30 CPA klasifikatoriaus veiklas.

**- tikslinės rinkos apima Vokietiją, Prancūziją, Jungtinę Karalystę, Norvegiją, Švediją, JAV, Kanada, Japoniją, Izraelį, Kiniją, Jungtinius Arabų Emyratus, Ukrainą, Turkiją ir PAR.

© VŠĮ „Versli Lietuva“ | www.verslilietuva.lt/analitika/

~4-5%, toliau augo chemijos pramonės eksporto vertė. Santykinai sparčiai augo popieriaus pramonės eksportas. O prasčiausiai šį ketvirtį sekėsi žemės ūkio produkcijos eksportui, kurio vertės mažėjimą lėmė prasti daržovių ir javų eksporto rodikliai.

PRAMONINĖ INŽINERIJA

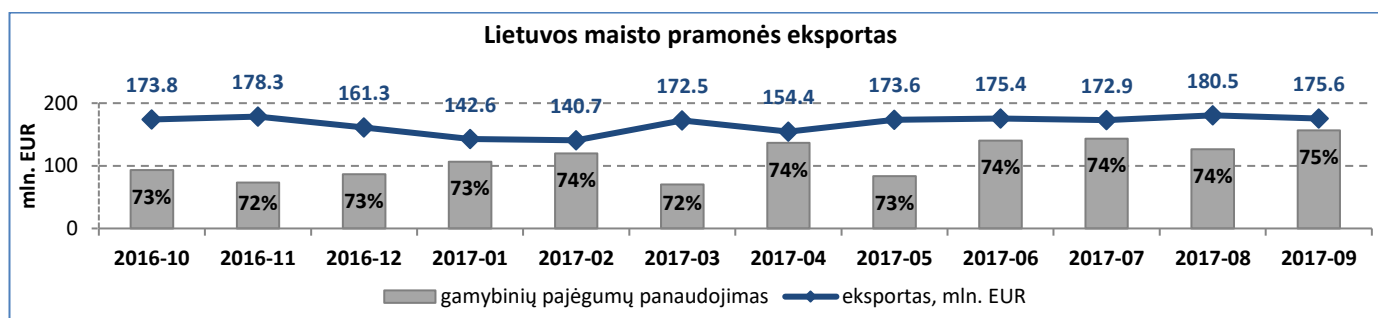
► Pramoninės inžinerijos eksporto vertė per metus augo visais šių metų ketvirčiais, o trečiame ketvirtyje ji buvo beveik penktadaliu didesnė nei prieš metus ir sudarė 661 mln. eurų. Nagrinėjamu laikotarpiu augo visų pramoninės inžinerijos subsektorių eksporto vertė, o labiausiai prie augimo šį kartą prisidėjo guminių ir plastikinių gaminių, kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių bei metalo gaminių eksportas. Toliau sparčiai augo variklinių transporto priemonių bei priekabų, elektros įrangos bei mašinų ir mechaninių įrenginių eksportas. Per tris šių metų ketvirčius labiausiai augo variklinių transporto priemonių eksportas. Šių prekių augimą daugiausia lemia transporto priemonių uždegimo sistemų laidų rinkinių eksportas, kurių metinis augimas per tris ketvirčius sudarė net 56% iki 159 mln. eurų bei priekabų eksportas, per tris ketvirčius išaugęs daugiau kaip dvigubai iki 49 mln. eurų. Priekabų eksportas sparčiai augo visais šių metų ketvirčiais, o trečiame metų ketvirtyje, pirmą kartą nuo 2014 m. pabaigos, vėl stipriai išaugo šių gaminių eksportas į atsigaunančią Rusijos rinką (eksportavome už 11,8 mln. eurų). Puspriekabes gaminančios įmonės „Schmitz Cargobull Baltic“ atstovai teigia, kad toks augimas daugiausia susijęs su Rusijos ekonomikos atsigavimu ir, po kelerių metų trukusios stagnacijos, prasidėjusiu transporto įmonių automobilių parko atnaujinimu. Įmonės atstovai teigia, kad ketvirčio ketvirčio rezultatai bus dar geresni, o 2018 m. pardavimai turėtų būti panašūs kaip ir šiais metais, tik tai tolygiau išsidėstę visų metų laikotarpiu.

► Guminių ir plastikinių gaminių eksporto vertės metinis augimas trečiame ketvirtyje dar labiau paspartėjo ir sudarė 14,8%. Ši pramonės šaka eksportavo gaminių už beveik 175 mln. eurų. Tokį augimą daugiausia lėmė išaugusi plastikinės plėvelės, lakštų ir plokščių bei plastikinės pakuotės eksporto vertė. Plastikinės plėvelės, plokščių ir lakštų eksporto vertė trečiame šių metų ketvirtyje per metus išaugo beveik trečdaliu iki 67,3 mln. eurų. Labiausiai augusios rinkos šiems gaminiams buvo Lenkija, Belgija ir Ispanija. Plastikinės pakuotės eksporto augimui didžiausią įtaką darė didbutelių eksportas, kuris trečiame ketvirtyje per metus išaugo 28,2% iki 36,4 mln. eurų, šių gaminių eksportas labiausiai didėjo į Vokietijos ir Lenkijos rinkas. Didbutelių eksporto augimą lemia sparčiai auganti plastikinės pakuotės paklausa Europoje.

► Kompiuterinių, elektroninių bei optinių gaminių eksporto vertė trečiame šių metų ketvirtyje per metus išaugo 30,2% ir sudarė 95,2 mln. eurų. Prie augimo šį kartą labiausiai prisidėjo duomenų priėmimo, keitimo, perdavimo bei atkūrimo aparatūros eksportas, kurio vertė išaugo daugiau kaip 10 kartų iki 9,1 mln. eurų. Daugiau kaip pusę šio augimo (apie 4,5 mln. eurų) teko JAV rinkai, į kurią anksčiau praktiškai neeksportuodavome. Sparčiai augo televizijos kamerų, daugiau kaip dvigubai, eksportas iki 8,7 mln. eurų, daugiausia į Vokietijos bei JAV rinkas. Lazerių (neįskaitant komponentų bei paslaugų) eksportas per tris šių metų ketvirčius išaugo beveik 40% ir sudarė apie 29 mln. eurų. Sparčiausias metinis augimas fiksuotas trečiame ketvirtyje, kuomet jis siekė net 65,5%. Šiais metais labiausiai augusios rinkos lazerių eksportuotojams buvo Kinija, Vengrija, Japonija ir Pietų Korėja. Pasak Lietuvos lazerių asociacijos direktoriaus p. Petro Balkevičiaus, toks lazerių augimas į Rytų Azijos regioną reiškia, kad Lietuvos įmonės vis daugiau dirba su industriniais klientais. Tai rodo aukštą Lietuvos įmonių konkurencingumo lygį bei atveria puikias perspektyvas sektoriaus augimui ateityje. Tuo tarpu eksporto augimą į Vengrijos rinką lėmė Lietuvos įmonių dalyvavimas Ekstremalios šviesos infrastruktūros projekte, pagal kurį antrąjį šių metų ketvirtį buvo eksportuota dalis įrangos už 2 mln. eurų.

► 2017 m. III ketv. palyginti su 2016 m. III ketv. metalo gaminių pramonės eksporto vertė buvo 19,3% didesnė, gaminių eksportuota už 123,2 mln. eurų. Metalo gaminių pramonės eksportas per metus augo visais šių metų ketvirčiais, o didžiausias augimas fiksuotas trečiame metų ketvirtyje. Tokį augimą šiais metais daugiausia lemia metalo konstrukcijų eksportas, kuris trečiame ketvirtyje buvo 35% didesnis nei prieš metus. Šiems gaminiams labiausiai augusios rinkos buvo Suomija ir Švedija.

MAISTO PRAMONĖ

*- pramoninė inžinerija apima 22, 25, 26, 27, 28, 29 ir 30 CPA klasifikatoriaus veiklas.
 **- tikslinės rinkos apima Vokietiją, Prancūziją, Jungtinę Karalystę, Norvegiją, Švediją, JAV, Kanada, Japoniją, Izraelį, Kiniją, Jungtinius Arabų Emyratus, Ukrainą, Turkiją ir PAR.
 © VŠĮ „Versli Lietuva“ | www.verslilietuva.lt/analitika/

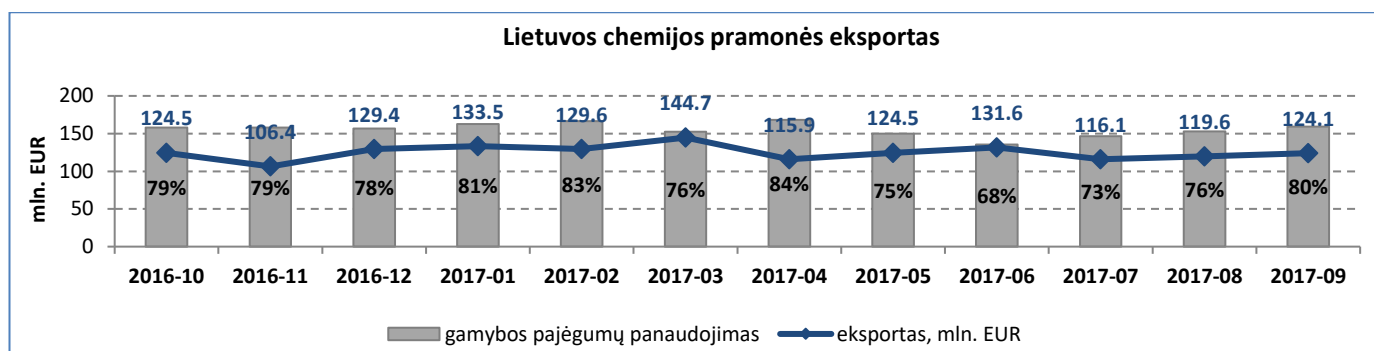
► 2017 m. III ketv. palyginti su 2016 m. III ketv. maisto pramonės eksporto vertės metinis augimas sudarė 13,8% ir pasiekė 529,1 mln. eurų. Nors pieno produktų eksporto vertės augimas vis dar daro didžiausią įtaką maisto pramonės eksporto vertės augimui, tačiau trečiame ketvirtyje per metus sparčiai augo žuvų (16%), mėsos (14,4%), aliejaus ir riebalų (beveik dvigubai) bei gaminių iš mėsos ir žuvies (7,5%) eksportas. Maisto produktų, skirtų eksporto rinkoms, kainos trečiame ketvirtyje buvo apie 10% didesnės nei atitinkamu laikotarpiu prieš metus, o eksporto kiekiai augo apie 3,5%.

► 2017 m. III ketv. pieno produktų eksportas buvo 33,8% didesnis nei 2016 m. III ketv. ir sudarė 164,7 mln. eurų. Tokį augimą daugiausiai lėmė 81,6% išaugęs pieno ir grietinės eksportas (daugiausia į Vokietiją ir Lenkiją), bei sūrių eksportas, išaugęs 28,8% (daugiausia į Italiją ir Armėniją). Pieno produktų eksporto vertės augimui 2017 m. III ketvirtyje didžiausią įtaką darė per metus vidutiniškai beveik 50% augusios pieno produktų eksporto kainos, tuo tarpu eksportuotų pieno produktų kiekis pirmą kartą šiais metais mažėjo apie 10%. Didžiausią įtaką eksportuotų pieno produktų kiekiui darė beveik trečdaliu mažesnis žaliavinio pieno eksporto kiekis į Lenkiją, tačiau dėl spartaus metinio žaliavinio pieno kainų augimo, eksporto vertė buvo net 56% didesnė nei 2016 m. III ketvirtyje. Kitų pieno produktų – sūrių, sviesto, grietinės, jogurtų, išrūgų – eksporto kiekiai taip pat buvo mažesni nei prieš metus, tačiau kainos daug aukštesnės ir tik tai pieno miltų kainos buvo mažesnės nei prieš metus apie 18%, tačiau eksporto kiekiai didesni. Daugumos pieno produktų kainos ES pradėjo mažėti nuo rugsėjo vidurio – nugriebto pieno miltų kainos vėl krito žemiau intervencinių kainų lygio, išrūgų miltų kainos mažėjo apie 27%, nenugriebto pieno miltų apie 12%, sviesto kainos lapkričio viduryje buvo net apie 18% mažesnės nei rugsėjį ir tik sūrių kainos mažėjo nespriai – 2-6%. Vienas svarbiausių veiksmų lemiančių tokius kainų pokyčius yra auganti žaliavinio pieno gamyba tiek ES šalyse, tiek ir kitose didžiausiose pieno produktų eksportuojančiose (JAV, Naujoji Zelandija, Australija, Argentina). Nors ES pieno gamyba sausį-rugsėjo buvo tik 0,4% didesnė nei prieš metus, tačiau rugsėjo mėnesį pieno gamyba buvo jau 3,7% didesnė nei prieš metus, o trečiame ketvirtyje apie 2,5% didesnė nei prieš metus. Amerikos pieno produktų eksporto taryba skelbia, kad penkių didžiausių pieno produktų eksportuotojų (JAV, ES, Naujosios Zelandijos, Australijos ir Argentinos) pieno gamyba sausį – rugpjūtį buvo 2% didesnė nei prieš metus, o spartesnis kaip 1,5% augimas, pasak tarybos, dažniausiai lemia žaliavinio pieno perteklių rinkoje. Dėl šio ir kitų veiksmų (Kinijos importas, pienu miltų atsargų lygis ES ir neaiškumas dėl naujo intervencinio mechanizmo bei kt.) konjunkūros turėtų išlikti spaudimas pieno produktų kainų mažėjimui. Visgi sviesto kainos turėtų išlikti santykinai aukštesnėmis lygyje dėl augančios pieno riebalų paklausos ir dėl to, kad šalutinis sviesto gamybos produktas yra lieso pieno miltai, kurių kainos šiuo metu yra žemiau intervencinio kainų lygio.

► Žuvų ir gaminių iš žuvies pramonės eksportas 2017 m. III ketv., sudarė apie 121,5 mln. eurų, tai buvo 13,6% daugiau nei 2016 m. III ketv. Žuvų eksportas augo 16,7%, o gaminių iš žuvų tik 4,7%. Praktiškai visą žuvų eksporto vertės augimą lėmė beveik trečdaliu išaugusi rūkytų lašišų eksporto vertė. Lašišų eksporto kiekiai trečiame ketvirtyje per metus išaugo beveik 13%, o kainos apie 16%. Eksporto kiekiai labiausiai didėjo iš Kauno apskrities, kurioje veikianti UAB Norvelita vėl dirba pilnu pajėgumu, o po gaisro prarasti gamybiniai pajėgumai pilnai atstatyti. Labiausiai augusios rinkos šiems produktams buvo Vokietija, Belgija, Italija ir Kanada. Lašišų kainos auga jau beveik du metus daugiausia dėl ribotos pasiūlos, bei augančios paklausos, ypač patalioje Azijos šalyse. Tačiau šių metų antroje pusėje tikimasi didesnės pasiūlos, o tai turėtų mažinti spaudimą kainoms augti. Ilgą laiką augusios kainos ir ribota pasiūla lėmė mažėjančius importo kiekius, pvz., Vokietijos rūkytos lašišos produktų importo kiekiai per 2017 m. sausį-rugpjūtį buvo apie 10% mažesni nei prieš metus, o šiai rinkai 2017 m. III ketv., teko daugiau kaip pusę Lietuvos pagamintų rūkytos lašišos produktų, visgi kol kas Lietuvos gamintųjų eksportuojamos produkcijos kiekiai į šią rinką auga.

► Mėsos eksporto vertė 2017 m. III ketv., per metus išaugo 14,4% ir sudarė beveik 50 mln. eurų. Praktiškai visą mėsos eksporto vertės augimą lėmė paukštienos eksportas, kurio vertė per metus išaugo 19,1% ir sudarė 22,8 mln. eurų. Paukštienos eksportas trečiame ketvirtyje per metus labiausiai išaugo į Nyderlandų, Čekijos ir Danijos rinkas.

CHEMIJOS PRAMONĖ

► Chemijos pramonės eksportas auga trečia ketvirtį iš eilės, o 2017 m. III ketv., metinis augimas buvo 4,8%. Eksportuota gaminių už 360 mln. eurų. Chemijos pramonės eksporto vertės metiniam augimui didžiausią įtaką darė plastikų, trąšų bei neorganinių chemikalų (daugiausia laboratorinių reagentų bei biodyzelino) eksportas, o labiausiai mažėjo albuminių medžiagų, fermentų eksportas.

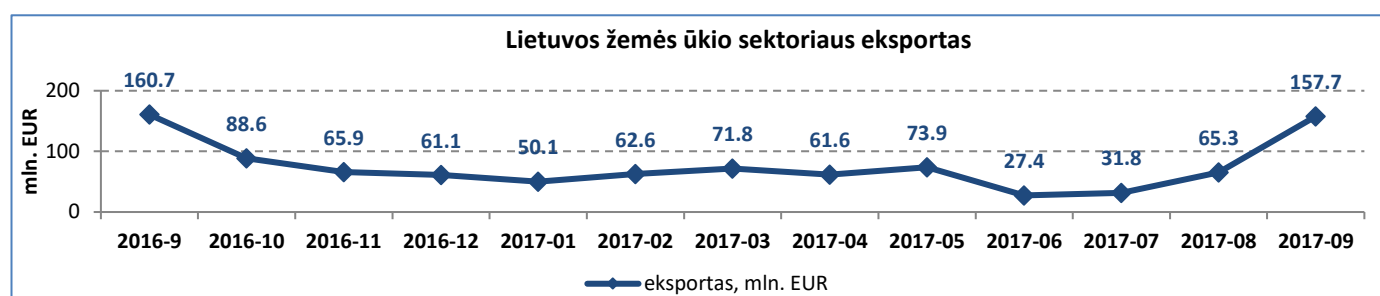
► Pirminės formos plastikų eksporto vertė 2017 III ketv., palyginti su 2016 m. III ketv. buvo 8,2% didesnė ir sudarė 118,4 mln. eurų. Pirminės formos plastikų eksporto vertė augo visais šių metų ketvirčiais lyginant su atitinkamais praėjusių metų laikotarpiais. Lietuviški PET kainos taip pat kiekvieną ketvirtį būdavo po 13-15% aukštesnės nei atitinkamu laikotarpiu prieš metus, tuo tarpu eksportuoti kiekiai augę pirmus du metus ketvirčius, trečiame ketvirtyje buvo apie 7% mažesni nei prieš metus. Europoje PET kainos auga nuo rugpjūčio mėnesio, o tokio augimo pagrindine priežastimi yra pasiūlos trūkumas, kuris atsirado dėl planuotų ir neplanuotų kai kurių gamyklų Europoje uždarymo arba sustabdymo, taip pat oro sąlygų bei transportavimo problemų. Panaši padėtis prognozuojama ir likusiems šių metų mėnesiams, o dėl brangstančių žaliavų, plastikų kainos greičiausiai išlaikys augimo tendenciją.

► 2017 m. III ketv., palyginti su 2016 m III ketv., trąšų eksportas augo 6,3%, ir sudarė 133,9 mln. eurų. Trąšų eksporto vertės augimui, nagrinėjamu laikotarpiu, didžiausią įtaką darė beveik 70% (iki 67,7 mln. eurų) išaugęs azoto trąšų eksportas, o diamonio

fosfato (DAP) eksportas, po augimo antrame metų ketvirtyje, vėl buvo beveik ketvirtadaliu mažesnis nei prieš metus ir sudarė 65,8 mln. eurų. Azoto trąšoms labiausiai per metus augusios rinkos trečiame metų ketvirtyje buvo Prancūzija (74,5%), Lenkija (96,7%), Vokietija (2,6 karto) bei Ukraina (daugiau kaip 7 kartus iki 5,1 mln. eurų). Šių trąšų eksporto vertės augimui didžiausią įtaką darė beveik dviem trečdaliais didesni eksporto kiekiai. Prie augimo prisidėjo ir lietuviškų azoto trąšų eksporto kainos, kurios po truputį auga jau antrą ketvirtį iš eilės ir trečiame šių metų ketvirtyje buvo vidutiniškai apie 2,5% didesnės nei 2016 m. III ketv. Trečiame šių metų ketvirtyje pasaulinės azoto trąšų kainos taip pat augo, palyginti su antru metų ketvirčiu, daugiausia dėl sumažėjusios pasiūlos, visgi prognozuojama, kad iki metų pabaigos rinka vėl turėtų grįžti į perteklinės pasiūlos sąlygas, todėl spartesnis kainų augimas mažai tikėtinas. DAP trąšų eksporto vertė trečiame metų ketvirtyje mažėjo tiek dėl mažesnių nei prieš metus eksporto kiekių, tiek ir dėl mažesnių kainų. Šių trąšų eksporto kiekiai buvo apie 18% mažesni, o kainos apie 3%. Trečiame metų ketvirtyje pasaulinės DAP kainos dar šiek tiek sumažėjo, daugiausia dėl silpnos paklausos. Visgi paskutiniame metų ketvirtyje perspektyvos šiek tiek geresnės dėl laikinai ribotos pasiūlos bei didesnio aktyvumo ES rinkoje, ruošiantis žiemos sezonui.

► 2017 m. III ketv., chemijos pramonės eksporto augimą labiausiai stabdė albuminių medžiagų, fermentų eksportas, kurių vertė per metus sumažėjo 42% ir sudarė 7,9 mln. eurų. Šios prekių grupės eksporto vertės mažėjimą lėmė fermentų ir pieno albumino eksporto vertės kritimas, atitinkamai 30% iki 6,4 mln. eurų bei 87% iki 0,4 mln. eurų. Fermentų eksporto vertės metinis mažėjimas buvo stebimas visais šių metų ketvirčiais, o trečiame ketvirtyje labiausiai krito eksportas į Nyderlandus bei JAV, atitinkamai 65% ir 43%, tuo tarpu pieno albumino eksportas daugiausia mažėjo į Vokietijos - 83%, bei visiškai sustojo į Jungtinės Karalystės rinką.

ŽEMĖS ŪKIO SEKTORIUS

► Žemės ūkio sektoriaus eksporto vertė 2017 m. III ketv. palyginti su 2016 m. III ketv. mažėjo daugiau kaip penktadaliu iki 254,7 mln. eurų. Šiame ketvirtyje per metus labiausiai mažėjo daržovių, javų bei rapsų eksporto vertė.

► 2017 m. III ketv. eksportavome javų už 134,1 mln. eurų arba 14,6%, mažiau nei 2016 III ketv. Tokį mažėjimą daugiausia lėmė kviečių eksportas, mažėjęs 18,6% iki 119 mln. eurų. Lietuvos grūdų derlius 2017 m. yra apie 4,5-5% mažesnis nei prieš metus, tačiau grūdų kokybė yra daug geresnė. Trečio ketvirčio kviečių eksporto rezultatus lėmė 22% mažesni eksporto kiekiai, tuo tarpu eksportuotų kviečių vidutinė kaina buvo apie 4% didesnė nei prieš metus. Likusiais šių metų mėnesiais didelių pokyčių nesitikima, kadangi pasiūlos ir paklausos veiksnių santykis išliks panašus, todėl ir kainos turėtų laikytis panašiam lygyje. Tarptautinė grūdų taryba prognozuoja tik apie 1% mažesnę pasaulinį kviečių derlių.

► Rapsų eksportas 2017 m. III ketv., buvo 18,6% mažesnis nei prieš metus. Eksportuoti kiekiai buvo beveik 16% mažesni nei prieš metus, o kainos apie 3% mažesnės. Visgi šių metų rapsų derlius beveik 27% geresnis nei prieš metus ir siekia kiek daugiau nei 0,5 mln. tonų, todėl ateityje tikėtinas rapsų eksporto augimas.

► Daržovių eksportas 2017 m. III ketv., per metus mažėjo pusiau iki 34,6 mln. eurų. Tokiam mažėjimui didžiausią įtaką darė dviem trečdaliais arba apie 30 mln. eurų mažėjusi žirnių eksporto vertė. Praktiškai visas mažėjimas fiksuotas į Indijos rinką, kurios keliama reikalavimai produkcijos apdorojimui neatitinka ES reikalavimų. 2017 m. III ketv., žirnių eksporto kiekiai buvo net 61% mažesni nei 2016 m. III ketv., o eksportuotų žirnių kainos buvo apie 12-13% mažesnės. 2017 m. žirnių derlius buvo 12,9% didesnis nei prieš metus, todėl eksporto mažėjimą lemia tik tai techninės kliūtys.